

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt - kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " "
Egy hónapra 1 " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Nagy hasábos poszt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetések alkalmán szerinti jutányos áron évvelétek föl. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 50 kr.

Felhívás előfizetésre.

Ujévkor a »Debreczen«, Északkeleti-Magyarország legrégebb napilapja, a függetlenségi eszméknek alapítása óta leg-hivebb és legtantorithatatlanabb hirdetője, és bátor harczosa, fennállásának XXVIII-dik évfolyamába lép.

Hogy a lefolyt 27 év alatt hogyan töltötte be feladatát, hogy a közélet terén milyen hiven, buzgón és sikeresen szolgálta szeretett városunknak s a hozzázánk vonzó óriási nagy vidéknek legvitalisabb anyagi és szellemi érdekeit: arról mi magunk — nem lévén természetünk a dicsekedés — a köteles szerénység megsértése nélkül nem szólhatunk; ennek megítélését olvasó-közönségünkre bizzuk, s nyugodtak vagyunk a felől, hogy ítélete nem lehet lapunkra nézve kedvezőtlen.

A most folyó negyedévben lapunk megifjodott, újabb, elevenebb vér pezseg ereiben s anyagilag megerősödve, a szellemi téren is sokkal könnyebben, bátrabban és szabadabban mozoghatott.

Erős a hitünk, hogy Isten segítségével és olvasóink hathatós támogatásával a jövő évtől kezdve még nagyobb, még sikeresebb, még elevenebb működést fejthetünk ki s egész erőnkkel rajta leszünk azon, hogy lapunk úgy közleményeinek eredetisége, magvassága, előkelő színvonala, mint igazsága, pártatlansága, szólási bátorsága és megvesztegethellen elvűsége által minden tekintetben megfeleljen a hozzá fűzött jogos várakozásoknak.

Politikai tekintetben a függetlenségi és 48-as párt fölséges elveinek alapján állunk s rajongó szeretetünk egész melegével s Istentől nyert tehetségünk minden erejével azon leszünk, hogy pártunk összes igaz elveit minél előbb, minél fényesebb diadalra juttatni segítsünk. És mert függetlenségi lap vagyunk, magától értetődő dolog a **szabadelvűség** harczosai leszünk mindig minden tekintetben, még pedig nem a látszólagos, az alkalmi szabadelvűségé, hanem az igaz, az őszinte, a bátor, a következetes szabadelvűségé.

Lapunk házi életének legfőbb elve mint jelenleg, úgy a jövőben is a társadalmi és irodalmi tisztesség követése és követelése leendő minden téren és minden tekintetben, és így legszigorubb ítélkezéseinkben is mindig csak az elvek, az irányzatok, a tények ellen fogunk harcolni és soha sem személyek ellen.

De nem csak a nagy és komoly dolgokban, hanem lapunk szórakoztató és értesítő részében is a jó izlés tör-

vényeit ismerjük el magunkra nézve kötelezőknek és követni valóknak. Tár-czánkban és Csarnokunkban kiváló írók jeles-bbnél-jelesebb műveit bocsátjuk olvasóink rendelkezésére és hirrovatunk friss-sége, változatossága és bősége bátran ki-állja a versenyt bármelyik fővárosi lappal.

És hogy városunk és vidékünk nagy közönségére nézve a fővárosi lapokat teljesen pótoljuk, *telemes anyagi áldozattal állandó tudósítót tartunk a fővárosban*, aki az országgyűlés lefolyásáról és a legfontosabb politikai és napi eseményekről naponként bő, hűséges és tárgyilagos távirati tudósítást küld lapunknak, s így a legfontosabb hírek közlésében a fővárosi napilapokat teljes 24 órával megelőzzük.

Olyan előnyök ezek, a melyek tekintetében verseny nélkül állunk a vidéki hírlapok között.

De mindezeket kívül mi első sorban és mindenek felett **heyi és vidéki lap** kívánunk lenni. *Helyi lap* és mint ilyen, arra fogunk törekedni, hogy ezt a mi szeretett városunkat, a mely magyar nemzeti jelentőség tekintetében legelső városa hazánkunk, az anyagi és szellemi haladás útján minél előbbre, minél magasabbra juttassuk és e végből szívesen fogunk kezet *pártkülönbség nélkül mindenki*vel, a ki velünk együtt akar küzdeni és lapunk terét szívesen megnyitjuk minden olyan eszme előtt, a mely szeretett városunk anyagi vagy szellemi előhaladását kívánja szolgálni. De egy-uttal *vidéki lap*, Debreczen óriási vidékének is lapja lesz a »Debreczen«. Azt akarjuk, hogy a körülöttünk lakó s velünk millió érdekszálal egybekötözött legmagyarabb vidéknek legyen olyan sajtó organuma, a mely szükségleteik iránt eleven érzéssel, multjuk iránt kegyelettel, jövőjük iránt erős hittel és a legszíves reményekkel lévén eltelve: jelen életük, vágyaik, törekvéseik és küzdelmeikben mindenha küzdelemre készen álljon oldaluk mellett és szálljon sikra érdekükben.

Ezekkel az elvekkal, ezekkel az elhatározásokkal, ezekkel az ígéretekkel és ezekkel a biztosítékokkal kopogtatunk szeretett polgártársaink ajtaján, kérvén bebocsátást és szíves fogadtatást.

Hoffmann és Társa Dr. Nagy Zsigmond

a »Debreczen« kiadója. a »Debreczen« f. szerkesztője

A »Debreczen« előfizetési ára:

1 évre 10 frt | 1/4 évre 2 frt 50 kr
1/2 " 5 " | 1 hónapra 1 " —

Hivatalos Magyarország.

(E) Az újabb alkotmányos éra óta két féle van: hivatalos és nem hivatalos! A hivatalos Magyarország az udvarnál és oly ünnepeken látható, a hol a nemzeti kegyeletről nincs szó; hol azonban a nemzeti önértetnek is szerepe van, a hivatalos világ láthatatlan alakká válik.

Külföld államainak kormánya a nemzet testéből való test s véréből való vér, az állam polgárainak érzelmei az övé is, mi nem dicsekedhetünk ily tüneménynyel, kormány s ugynevezett államférfiaink Bécs felé görnyednek, iszonynyal fordulva el Aradtól.

Ennek aztán az a végkövetkezménye, hogy Magyarország tényleg ugyan van, de az életben alig látható, mert kiknek kezükben a hatalom, önértet nélküli politikát űznek, a mi-ben Magyarország önállásáról szó sincs.

Szépen megyünk az ezredéves ünnep elé! Elkezdve a királyi laktól kezdve, bármerre tekint a az idegen, minden osztrák-magyar-izű, s képtelen megérteni Magyarország önálló fogalmát. Hisz magyar ruha még nem illusztrálja Magyarország létét.

És még az a vigaszunk sem lehet meg, hogy másként lesz ez egy új képviselőválasztás esetén. Nálunk a választásoktól rendszer bukást nem várhatunk. Külföldön szabad választások vannak, mert a kormány ott nemzeti alapon áll, de itt kíván zárva a szabad választás lehetősége, mivel Magyarország s a hivatalos világ érdeke, két különböző dolog. Ergó le kell tiporni a nemzeti áramlatot.

Az újabb választási taktika az, hogy a hol az ellenzék többségben van, a votumok egy részét vissza vetik, a mig kisebbséggé válik az ellenben sikerült csendőrök segélye a kormánynak a választók többségét összehozni, ott a külszin látszatáért »igazságosan« foly a választás, távol minden erőszakoskodástól, tele torokkal hirdetve a világnak: a kormány semlegességét!

E téren is tehát szépen megyünk az ezer éves jubileum elé. Magyarországot képviselő parlament jövőre nem lesz, csak a hivatalos Magyarország parlamentjét szemlélheti a nemzet.

No de itt a szabad sajtó, itt lüktet a nemzet szive! Oh igen! A budapesti sajtó egy része konzorcium kezében van, más része a kormány kezében. Kettő közt csak az a különbség, hogy az első dicsőíti a jelen rendszert konzorcium pénzén, a másik dicsőít a zeng ugyancsak a jelen rendszerre a kormány kezén levő titkos alap pénzén. A vidék el van árasztva kitarított lapokkal, hogy gúnyt űzzenek a nemzeti érzületből.

Szépen megyünk itt is az ezeréves jubileum elé! Szabad sajtónk van, szabad szellem nélkül. A sajtó zömét a bérencz toll tartja kezén. A 40-es évbeli férfiak, kik a magyar

sajtót tényezővé emelték, ha sirjaikból felkel-
nének, iszonytal fordulnának el a korrumpált
sajtótól.

No de annál nagyobb a haladás az ön-
álló munkák terén! — Oh igen! Gomba mó-
don jelennek meg a könyvek Magyarországon,
melynek ténorja a közjogi politikai stb. irányu
munkákban az: hogy hamis tanokkal töltsék
az olvasó feje tele, a »haszontalan« önálló
Magyarország féle hiedelmektől. Ily munkák-
kal van elárasztva a könyvpiac a közeledő
jubileum ünnepe öröme.

Mindazonáltal a nemzet még él! Kossuth
szelleme uralkodik a nép millióin. A hivatalos
Magyarország elfátyolozza ugyan az igazi Ma-
gyarországot, de rajta végleges uralmat venni
képtelen. És e hitünket abból merítjük, hogy
a fizetett sajtónak nincs elég előfizetője, a mi
legfényesebb jele a — közérzetnek. A köz-
vélemény jelenben még szunnyad, de nem a-
szik. Ezek mutatkoznak a nemzeti önérték ki-
törésére, melyet már csak a legnagyobb erő-
szakkal tud a hatalom visszatartani.

Ideje is a kitörésnek! Egy nemzet, ezer-
éves létezését rabláncban nem ülheti meg,
annak szabadnak kell lennie: hogy lássa a
világ, lássa a mindenség, miszerint Magyaror-
szág független önálló ország s csak ideig-óráig
tartó törvénnyel van házastársul kötve —
Ausztriához.

Ha e közszellem bekövetkezik, a minek
be kell következni, a hivatalos Magyarországnak
végőrai útni fognak mentől hamarabb

Vidéki színészek sorsa.

— Válság a millennium előtt. —

Debreczen, december 27.

Tagadhatatlan, hogy a vidéki színészetre
nézve nagy csapás lesz a jövő esztendő, de
sorsuk mégsem lesz olyan szomorú, mint a
a milyennek a temesvári színház tagjai
képzelik. Az ő memorandumukat a multkoriban
minden kommentár nélkül közöltük. —
Ugyanezt tesszük az új debreczeni színigaz-
gató válaszával is, mely bárha kissé heves
hangú, mégis elég érdekesen vázolja a hely-
zetet, mely szerinte nem is annyira a színé-
szekre, mint inkább az igazgatókra nézve
szomorú, a helyzet súlyosságát mindazon ál-

tal ő is elismeri. K o m j á t h y János vá-
laszát a temesváriak memorandumára a kö-
vetkezőkben adjuk:

A temesvári színház megunta azt a
dicsőséget, babért; mellyel bámulatra ragadta
eddig a világot s nagy hősiességgel a színé-
szet mentőjének magasztos szerepére vállalko-
zott. Lehetetlen meg nem mosolyogni emez in-
dokolatlan feltűnési viselkedését, mellyel e
társulat csecsemői óhajjait megszerezni ma-
guknak a nimbust. Azonban lehetnek naiv
lelkek, a kik igaznak találják e keserves je-
remiádkát, tehát ezek kedvéért ugys mint a
központi tanács tagja, ugys mint színigazgató
főleg pedig mint becsületében s tisztességében
kötődő gyerek által magtámadott magánem-
ber jogositva érzem magam, hogy a rágalmak
és hazugságok e halmazát megfelelő értékere
szállítsam le. Kétségtelen, hogy a színigazga-
tók, a kik érzik kötelességük súlyát aggodal-
lommal tekintenek a jövő nyár elé, midőn
minden nélkülözhető garas Pestre vándorol,
nagy öröme és szerencsére a jelenlegi te-
mesvári társulatnak és igazgatójának, kik a
nyárat Budapesten töltik s a kik jól elhelyez-
kedve bünös dolognak tartják a többiek indo-
kolt aggodalmát. — Ilyen viszonyok között a
»központi színészeti tanács« a dolgok megbe-
szélése s valamely segítő ut keresése céljá-
ból jan. 7-ére egy értekezletet hívott egybe.
Becsülésre méltó, kötelesség parancsolta intéz-
kedés. Néhány igazgató már előbb — s én
nem vagyok ezek közt — arra határozta e
magát, hogy inkább abba hagyja ez a temes-
váriak által annyira irigylt igazgatást, de a
bukást s így becsületének elvesztését nem
kockáztathatja meg. A mi nagyon érthető, ha
meggondoljuk, hogy egyedül a temesvári po-
zsonyi társulatnak van megfelelő nyári állo-
mása. Hová menjen például az aradi társulat?
(Nagyvárad teli állomás lett) 9—10 ezer frtos
kiadásával? nem azt kérdelem, a hol kiadását
csak részben bevette, hanem a hol csak elő-
adást tartani képes legyen a nagy színházhoz
készült diszleteivel s felszerelésével? S így
van a többi teli városok igazgatója is. Eh-
hez az állapothoz járul hozzá a jövő millenár-
is nyár. S milyen bün, milyen törvénytapo-
sás — a temesvári ó-görög bölcsek szerint —
hogy a központi tanács segítségéről óhajt gon-
doskodni. Meghat az az elismerés, mellyel ez
antik jellemű igazságos erkölcsbírók hálas el-
ismeréssel tüntetnek ki két általam igen tisztelt
kollegámat — a kik egész éven át működnek.
— Igen! De hátatlanul megfélemlenek a töb-
birel. Uraim! hol marad az elismerés, a töb-
biek, u. m.: Simándi, Bessenyei, Nagy Dezső,
Fekete Béla s még számtalan collegánk iránt,
a kik szintén egész éven át tartanak társula-

tot. Vagy csak az iránt érzik önk e végtelen
hálát, kinél jelenleg vannak vagy a mult év-
ben voltak? De egyről bölcse elméjük megfe-
ledkezett. Nekünk nagyobb városban működő
nehány igazgatónak — kik szoktunk két havi
szünetet is tartani — az az elvünk, hogy csak
addig lehetünk igazgatók, míg kötelezettsé-
günknek pontosan és lelkiismeretesen meg tu-
dunk felelni — az első gage elmaradás rögtön
lemondásunkat jelentené. — El merik ezt
önök mondani az általam s önk által emlit-
tett kedves collegáinkról? Ugy-e nem. Ne mel-
tőztassanak minket nyomorult századvégi em-
bereket megítélni azért, mert azt gondoljuk,
hogy a színigazgatónak kötelessége pontosan
fizetni. Ezt önk, szabadságra és mégis pa-
rancsolásra születtet elméjükkel nem érthetnek
a fenn szárnyaló sasok, hogy is érthetnek a
szegény hangya munkáját? A temesvári itélő-
szék csekélységem fölött kimondta az ítéletet
— collegáim nagy része megmenekült ettől —
a mely lesújtó, megbélyegző. Ha önk komoly
emberek, s nem tüzzel játszó ifjonczok vol-
nának, azt kérdezném: tudják-e, hogy gyá-
vaság valakiről annak megkérdés, viszo-
nyainak, — szándékainak ismerete nélkül
ítéletet mondani. Tudják-e hogy becstelenség
egy közbecsülésben élő embert alap nélkül rá-
galmazni. Tudják-e hogy elhamarkodott frázi-
sokat kereső förmedvényekkel csak a színé-
szetnek ártottak. Ez különben önknek mindegy
hisz nem használni csak feltűnni, maguknak
reklámot szerezni akartak. En igitis a jövő
nyáron tartok, helyesebben adok két havi
szünetet a fizetést a tagok tetszése szerint
osztom be. De követek-e el törvénytelenéget,
midőn a 10 óra többlet fizetek, mint az önk
igazgatója 12-re. 8 tag van hozzám szerződve
olyan, a kik a jövő vakáció millenár is ére
több fizetést élveznek, mint az önk igazgató-
jánál egész éven át élveztek. A szerényebbül
fizetett korusnak $\frac{3}{4}$ része nálam marad jövőre
is s ezek között van olyan, a kia jövő évben
többet kap, mint a mult évben, midőn nem
tartottam szünetet de olyan nincs, a kinek évi
jövedelme kevesebb lenne. Ezeket sztrázások-
kel igazolom be. 3 tag maga követelt szünetet
(önöknél is akad ilyen kérdem joggal-e). Jó
rész (nevekké szolgálók. Szilágyi V., Follinus
A., Halassi Béla, Bekessi Gyula stb.) kijelen-
tették, hogy évi igényükből nem engednek
akár van szünet, akár nincs. Szerződöttem
őket kívánságuk szerint. Nos hát kinek árt az
én vakációm? Kit károsítok meg vele? Bizo-
nyára a temesvári társulat azon tagjait, kik
semmi hasznára nincsenek a színészethez sem
a működési sem a szünetben. Bocsanat, hogy
komolyan beszélek nem a temesváriak kedvéért
teszem. Egyre azonhan mégis jó volt a temesváriak

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Téli tájon.

Halkan szállingó hópihe röpül
Szemembe és halvány arcom körül
Reá tapad a száraz ágra,
Gunyhóra, dérütött virágra.

Miként halottra hulló szénfedél
Örök halálról, zord fagyról regél.
Erdő-mező oly mozdulatlan,
S borús, nyomasztó hangulat van.

Tavaszi, nyári, ősz virága elpihent,
Nyomában a borongó, siri csend
Es mindenütt a hó virága
Borul a zordon, téli tájra.

Kis ablakomban jégvirág virul,
S mesél nekem előbbi társul,
Kik itt pompáztak, illatoztak,
Es őszidőtájt hervadoztak.

Sötét, unalmas, téli alkonyon,
Amint magamban elgondolkozom,
Ajkam fagyos lesz, a szemem lezárul
Es álmodom az új feltámadásul.

Igen; tavasz lesz. Várom a tavaszt,
Mely illatos virágokat fakaszt;
Csak egy busit el, az a furcsa kétely:
Mi lesz a megcsalódott tört szivével?

Lesz-e tavasza annak is megint?
Igen; lesz, egy örök törvény szerint,
A mely azt mondja; a halálban
Nem elmúlás — feltámadás van!

Rostkowicz Arthur

Az új színigazgatóról.

Irta: Kalocsa Róza.

Krecsányi, a buda—temesvár—pozsonyi
színház igazgató nem szokott egy alkalmat sem
elmuasztani, a mikor csak a magyar nemzeti
érzületet apolhatja, a szabadság szellemét ébe-
ren tarthatja. Eppen ezért a magyar nemzeti
ünnepeket nagy diszszel, fényes kiállításal
művészi ambícióval összeállított élő képekkel
ünnepli meg abban a városban, abban a szín-
házban, amelyben éppen kapja őket valamely
ünnepe évfordulója. És hala a mi magyar ér-
zelmű (bár Temesvárt és Pozsonyban több-
nyire német ajku) közönségünknek, ez ünne-
peket nem is elég esten megtartania,
mert nem ferne be az odátóduló közönség,
hanem két estén tartja meg és pedig zufolá-
sig télt házek házak előtt.

Egyénileg már kárára is volt Krecsányi-
nek az az ambíció, az a magyar lelkesedés;
mert (pardon! színigazgató ur, hogy egy kis
indiskretit követek el) legnagyobb vágya lett
volna neki még egyszer Debreczenbe jöhetni
színház igazgatónak, de ugy, hogy nyáron Budát
is megtarthassa. Amde e céljában meggátolta
Temesvár, mondván, hogy is ne! Te jó elő-
adásaiddal, magyar nemzeti szellemiddel csak-
nem meghódítottad a mi kis Bécsünket (Te-
mesvárt); hirdetted itt az ekes magyar nyel-
vel, apostola voltál a magyar nemzeti szel-
lemnek, ápoltd a magyar szabadság érzületét
teljes erédből, művészeted hatalmával. Te itt
missziót teljesítesz, hát itt maradsz, punktum.

Az ügy végre is a belügyminiszter elé
került és az kimondta, hogy biz ő Budát nem
adja, ha ráadásul Krecsányi el nem fogadja.
Temesvárt és Pozsonyt.

(Hanem legyünk igazságosak, Temesvár
is kitesz magáért, mert négy hónapra nyolcz-
ezer forintot fizet Krecsányinak!)

Tehát a nemzeti ünnepek!

Márczius tizenötödike Pozsonynak jut
Ezt nem volt módomban látni, lévén az idő-
tájt az iskolákban nemcsak erős munkaidő,
hanem maga az ünnep is igénybe vesz ben-
nünket, mert igen helyesen, e napot az isko-
lában is megünnepeljük, növekedésünkkel meg-
ismertetve e nagy nap jelentőségét.

szennyirata. Megértette annak a viszonyoknak a tarthatatlanságát, hogy a munkaadónak az alkalmazottak szabjának törvényt. Ez nincs sehol a világon, csak nálunk. Alapszabályszerűen elhatározzák, hogy mennyit dolgoznak, meddig — hogyan szerződheteti őket az igazgató — most elakarják határozni azt is, hogy mennyit fizessen. Ezek mind csak akkor lesznek jogosak, ha a fedezet felett is rendelkezni tudnak. A szinigazgató és színész szerződése, két ember, a két szerződő dolga, a ki mennyit ér, annyit szerződik — s ha érték, bizony jól megfizetik — avagy ki biztosítja a szobrászt, ha gyenge művet csinál, a nélkülözéstől. Miféle hatósági rendelet parancsolja, hogy könnyíadók és közönség az írók műveit így meg amugy tartoznak megvenni? Mindegyik saját erejére támaszkodik s kivívja az elismerést, a jó etet. Ez volt a véleményem, midőn az önk társulatának tagja voltam, ez a véleményem ma, s ez lesz, midőn ismét szerződött tag leszek. És nem agódtam a multban, s nem agódom a jövőben s így van a színészet java. Ez a javrészt nem marad a jövő évben se becsületos kenyér nélkül. A tehetetleneket, a tuncykat pedig senki se fogja az igazgatók nyakára kötni. A temesvári társulat pedig folytatás munkáját s éljen abban a boldogító tudatban, hogy ő lett a magyar színészet megmenője. De jövőben adatait jobban válogassa meg s inkább vezérelje tetteit ezután az igazságérzete sem mint azon vágy, hogy derék igazgatójának országáért, nyilvánosan halál szavazzon, mert, hej! okos ember ám az s nem az önk demonstrált halála, hanem az önk színészi értéke szerint fogja önköt szerződteni. Győr, 1895. decz. 22. Tisztelettel Komjáthy János.

Ipartestület, iparszövetkezet.

— Felolvasta az iparoskörben f. hó 22-én:
Szentjóni Kálmán.

Az ember társas életet él, egymásra van utalva. Közös célunk a jobb jövő. Eszközünk tudomány. Tudomány nélkül nincs előre haladás. Hol vagyunk ma e tekintetben, azok tudjuk, akik ismerték s ismerik 2—3 évtized előtti állapotainkat; hova juthatunk ugyanannyi idő alatt, beletekinthetnek azok, a kik a műveltebb nemzetek viszonyait ismerik. Kiválólag iparügyről óhajtván szólni, ott veszem fel tárgyunk fonalát, a hol az a legközelebbi felolvasás alkalmával megszaktadt. — Volt szerencsém hallani, hogy az ipar szebb jövőjét a szakoktatás, a szakképzés van hivatva megalapítani s kiválólag az mondatott, hogy a szakoktatás, a szakügyesség a fő té-

nyező. — Elismerem, de hozzá teszem a következőket.

Minden változás, minden új rendszer átmeneti korszakot alkot, több, kevesebb időt igényel. E változást ezen átmeneti korszak emberei megsínylik, sokszor áldozatul esnek. Ugyanazért a jövőről való gondoskodás mellett terjesztjük ki figyelmünket a jelenre, az átalakulási korszakot szenvedők helyzetének gyors javítására, helyzetük elviselhetőbbé tételére. — Nagyon természetes, hogy itt is oda vagyunk utalva, amit a megdönthetetlen igazságu jó magyar példabeszéd kifejez: Segíts magadon, az Isten is megsegít.

Én úgy vélem igaz s nem kell mondanom sem, hogy a tömörült erő mellett elvész a szétforgácsolt erő. — Éppen ipari szempontból kiválóan szükséges a tömörülés. — Belátták ezt honatyáink is 1884-ben, amikor a sokszor hangoztatott ipartörvényt megszerkesztették. — Szándékosan mondom, hogy megszerkesztették, mert bizony nagyon megaláztatják rája, hogy még ma is mint 1884-ben csuda ssamba vehető, ha honatyáink közé egy-egy iparosból lett képviselő került. — Már pedig ott, hol csak elméletből ismerik az ipart, nem terjeszkedhetnek ki mindenre — még jó akarat mellett sem. — Hogy miért nincs 440 képviselő között legalább 50 iparos, erre mást ma nem mondhatok mint: azért nincs, hogy legyen. De hát nem terjeszkedem tovább, csak azért tértem ki mert eszembe jutott Anglia.

A 1884. évi XVII. törvény cikket azok is ütök akik ismerik, — hát akik nem ismerik, No én 1884-be képzem magamat s azzal mondom, hogy van abban igen sok jó is. A legelső az, hogy az iparosoknak oly autonómiát, olyan önkormányzati jogot biztosít, amilyet nem rendelkezik e hazában semmiféle testület. Én bámultam, hogy peres ügyben birtokon kívüli felebbezési joggal itél a békéltető bizottság egy-iparos és egy segéd tagja az elnökkel. A hol az iparosok zöme ismeri, át látja az ipartestületi intézmény nagy horderejű fontosságát, ott nem késnek azt megalkotítani. — Hiszen uraim a testület 24 előjárója és szabadon választott elnöke, titkárja előtt végezhetik ügyes-bajos dolgaikat, elkerülve, hogy a főszolgabíró, vagy rendőrkapitányság ajtaja előtt várakozzanak, vagy akár bent a hivatalban órákig állva vesztgessék el idejüket.

Tanonczaik, segéd személyzetük viszonyainak rendezésére a hatalom kezükben van. — Szerződötést, szabaditást önállóan végezhetnek, az ipariskolai ügyek vezetésére befolyást nyernek. A hivatott törvény a b. cz. fejezetei

szerinti teendőket iparhatósági jogkörnél végessék. — A testületi szellemet egészséges irányban fejleszthetik s az iparos önértet, becsületet emelhetik.

S vajon mibe kerül az, hogy mind e szép jogot gyakorolják? — Ön magok által kiszabandó 1 vagy 2 frt évi tagdíjba, mely helyiség fenntartására, alkalmazott szolgák s jegyző tiszteletdíjára, lenne fordítandó. De ez vissza térülne az erkölcsi haszonban s abban, hogy a szerződötési és szabaditási díjjakat önmaguk határozzák meg pénztáruk javára. Hogy hova jutott a szivesen pakfong városnak csufolt nagyváradi ipartestület ez uton, megmutatja 40 ezer frtnyi vagyonuk s a közszellem felébredése.

Ha aztán az ipartestület meg van, működik, ez van hivatva arra, hogy az iparosok bajait orvosolja, orvosolhassa, a bajokat felderítse s rájuk mutasson. — Hiszen a debreczeni iparkamara minden évben felterjeszti jelentését a kereskedelmi miniszterhez. — E jelentést az ipartestületekhez kiküldött kérdőíveken nyert feleletek alapján adja meg. Kérdezem, van-e annak oly sulya, ha a feleleteket az iparhatósági megbízottak, vagy az egyes különálló ipartársulatok adják meg. Tagadom a debreczeni iparkamara volna hivatva arra, hogy zászlót lengessen a hazai többi testület előtt s ipari kongresszusaikon az összes testületek tömörülve adnak be a miniszterhez óhajaikat, amiket az feltétlenül teljesítene, mert az ország minden részéből felhangzó vészkiáltások elől kitérnie nem lehetne, mert mint említém, a hatósággal szemben egyedül az ipartestület képviselheti az iparos ostályt. Ma az ipartársulat semmi. Azt mondják az ipartestület is semmi a »cseh«-vel szemben. Én tagadom. Az 1884. évi XVII. t. cz. intézkedése szerint minden testületnek joga van oly szabályzatot alkotni, melylyel tanoncz és segéd személyzete ügyeit a czéh rendszer szerint intézheti. Legfeljebb a mai modern törvény azt nem engedi meg, hogy egy-egy szegény iparos segéd segédde, vagy mesterré avatásakor áldomás és trakta fejében adósságha merítették. Sok jó oldala volt a Czéhnek, de volt rossz is. Ma az iparhatósági megbízottak teljesítik a műhely látogatást; de e megbízottak választásakor sincs semmi érdeklődés, s így történik meg, hogy a panasz mindig hangzik a rakoncátlan tanonczokra, — a segédekre, kik pénzen fogadott ellenségei a mesternek. Legyen csak testület, fokonként a baj mind megszűnik, — mert a hatalom ma nincs gyakorolva, az iparhatóság egyszerűen a száraz §§-okat tekinti, a szellemre nincs jödeje. (Vége köv.)

Annál inkább részt vehettem a nyári szünet idő alatti Lajos napján.

A budai szinkör szinpadának hátsó része elszedhető, és szükség esetén a szinpad az udvarral kipótolható, így történhetett azután hogy négy öt előkép csoportozatot tüntethet fel a rendező más-más függönyök felhuzásával, mely előképek azonban egymást mintegy kiegészítették, ábrázolva a negyvennyolcadiki legfőbb eseményeket láncolatokban.

Mi or a leghátulsó függöny is föllebbent és magunk előtt bámulatos művészettel összeállított, sok egyénből álló csoportozat szemleletében voltunk elmerülve, elnémult az addig hangzó Rákóczy induló és egy fekete diszmagyar ruhába — mely emlékeztetett a Petőfi viseletére. — tehát egy diszmagyarba öltözött szép fiatal férfi, lelkesült rokonszenves arczal jött be a szinpadra és elszavalt a »Talpra magyar!«

Hatalmas tapsvihár és éljenzés zúgott fel, mely ép úgy szólott a közönség kedvencének, a társulat hős szerelmese, a szavalo Komjáthy Jánosnak, mint genialis rendező, Krecsányi szinigazgatónak; de a nagy foku lelkesedést természetesen maga az ünnepi alkalom — Kossuth Lajos nevenapja! — hozzá az előképek lelkesítő, történelmi tárgya, a »Talpra magyar« elszaválása együttesen idézték elő.

É csodálatos, ez általános tapsvihár, e

tombolás, éljenzés közben engem valami bántott, engem, ki még ha a katonazenészek kántusban játszik is a toborzót, megdobban a szívem a magyar zene hallatára. Pedig tudva, legyőleg a magyar rythmust ha taktussal helyettesítik, olyanféle, mint a töltött káposzta cukorral behintve.

Mi nyugtalanít hát engem most?

Lassankint rájöttem.

Először is a szavalo nagyobb tüzzel kezdte a verset, mint kellett volna, úgy hogy a fokozódó lelkesülésre, különben igen szép csengésű, erős hangja nem futotta ki. Másodsor a Nemzeti dal második versszakát így értelmezte:

Rabok voltunk mostanáig.
Kárhozottak ósapáink.

Mig én gyermekkoromban, tehát negyvennyolczban, így hallottam:

Rabok voltunk mostanáig
S kárhozottak ósapáink.
Kik szabadon éltek-haltak.
Szolgaföldben nem nyughattak.

Komjáthy értelmezése szerint ósapáink voltak kárhozottak; az én értelmezésem szerint mi voltunk rabok és kárhozottak.
Nem maradhattam; irtam egy levelet

névtelenül Komjáthyinak, felhíván figyelmét a fentebbi észrevételekre. Ezt a levelet elküldtem Krecsányinak nyitva, hogyha helyesnek találja, adja át a szavalonak, kinek megígértem, hogy az ünnepély megismétlésénél meg fogom hallgatni szaválását újra.

Meg is hallgattam.

Komjáthy szót is fogadott. —

Mérsékeltbben kezdte s így hangja erejét kimélve az illető versszakokra, valóban remekelt és most én is köztük voltam a lelkesülten tapsolóknak.

Egy év leteltével, a következő nyáron alkalmam volt Komjáthyval és nejevel, a kitűnő drámai művész, Zavodszky Terézszel, akkor menyasszonyával, személyesen megismerkedni s kedélyes vacsorálás közben csak akkor árultam el, ki volt az ő névtelen bírálója, a mivel aztán azt nyertem, miszerint ugyancsak erősen vitatta, hogy a »Talpra magyar« második versszakának értelmezése ő szerinte van helyesen, mert miután ósapáink szabadon éltek és haltak, elkárhozottak, a miért szolgaföldben voltak eltemetve és ezért nem nyughattak.

Gondolkozóba ejtett ez a magyarázat.

Vajjon, vajjon, nem-e Komjáthyinak van igazja?

Ítélje meg a debreczeni közönség, ha majdan a debreczeni szinpadon fogja elszaválni a »Talpra magyar« az új szinigazgató.

Ujdonságok.

Uj regényünk.

Csak a napokban ért véget lapunkban a »A szerelem lélektanához« című nagyérdékű elbeszélés, melyet németből ültetett át lapunknak egyik kitünő tollu munkatársa. A lélektani alapon nyugvó, rendkívül érdekes elbeszélés olvasó közönségünk osztatlan tetszésével találkozott. Hogy a lapunk iránt napról-napra fokozódó rokonszenvet, melyben bennünket Debreczen és vidékének művelt közönsége részesít, ne csak megérdemeljük, hanem azt tőlünk telhetőleg még fokozzuk is: áldozatot nem kímélve, megszereltük a magyar irodalom egyik legkitünőbb elbeszélőjének:

Vértesi Arnoldnak

legujabb eredeti regényét mely más lapban, vagy könyvalakban eddig még nem jelent meg. A fordulatokban és szingazdag képekben bővelkedő regény bizonyára kedves olvasmányá leendő olvasóinknak. Oly előny ez, melyben más helyi, vagy vidéki lap nem képes részesíteni olvasóit. A gyönyörű regény közlését, melyre előre is felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét, lapunk holnapi számában kezdjük meg.

* Pusztító járvány Sámsonban.

Nagy rettegés közt élnek községünk lakosai, — mint tudósítónk írja — a mennyiben a számár hurut és kanyaró, járványszerűleg lépett fel nálunk. Eddig nem volt nap, hogy 3—4 halott ne lett volna kis községünkben és a betegségek — a mi nagyon természetes — a gyermekek közül szedik áldozataikat. Az iskolák itt bezárva nem voltak, de több mint két hónapja, hogy rendszeres előadást tartani nem lehetett. A tanítványok 60—70%-a napoként hiányzott, 40%-a pedig ma is hiányzik. De a kik iskolába járnak is, minden eredmény nélkül járnak, mert az ordításhoz hasonló köhögések miatt, a tanító szót sem bír hallani, így hiába való minden igyekezete. Sok növendék az iskolában orrán, száján vérzik, a nagy köhögés miatt, s össze esik a fájdalomtól. — Intézkedések tetettek, de minden eredmény nélkül. Az alispán ur még ezek után sem fogja bezárni az iskolákat?

* **A kistemplom megnyitása.** Az ev. ref. kistemplomban f. év és hó 30-tól kezdve a köznapi istentiszteletek újra meg fognak kezdeni, melyek eddig tudvalevőleg az orgona javítása miatt szüneteltek.

* **Az új anyakönyvvezetők.** A főispán és polgármester is megkapták a belügyminisztertől a kriszkindlit. Megérkezett végre karácsony estére a miniszter várva-várt rendelete, melyben új anyakönyvvezetők a városi közigazgatási bizottság által ajánlatba hozott két egyént, Budaházy Endrét (anyakönyvvezetővé) és Nagy Gyulát (anyakönyvvezető helyettesé) nevezi ki. A belügyminiszter ugyan időközben felkérte tudvalevőleg az összes pályázók kérvényeit, de ez mint most kitűnt, csak »pi ctus masculus« (vakulj magyar) volt. Elrendeli továbbá a miniszter, hogy az új anyakönyvvezetők 1896. év január 1-ével foglalják el állásukat, mely időtől fogva pedig az anyakönyvvezetéssel jelenleg terhelt városi közigazgatási tisztviselőket ezen állásuktól legkegyelmesebben felmentti.

* **Az állami ipariskola igazgatója** (Buda pest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) ismételtén felkéri mindazokat, a kik az intézet rendes szaktanfolyamának valamelyik szakosztályát végezték, hogy az 1895. évben megjelenő »Ertesítőben« való közgyűlés végett sziveskedjenek élő szóval, vagy levélben bejelenteni, hol és minő szakban foglalkoznak. Az igazgatóság nagy köszönettel fogadná, ha az intézet végzett tanulói közölnék azon volt tanuló társaik pontos címét is, a kiknek alkalmazásáról biztos tudomásuk van. Az állami ipariskola igazgatósága.

* **Gyűlések a városházán.** A mai és holnapi napokon a városházán a következő gyűlések tartattak, illetve tartatnak: Katonai egyes felülvizsgáló bizottság ma d. e. 9 órakor ülésezett a nagy tanácsteremben. Az ülésen Simonffy Imre polgármester elnökölt s rajta kívül jelen voltak még: Wurmb alezredes a közös hadsereg, Dobos és Biró alezredesek a honvédség részéről, Simonffy Gyula főszállásbiztos, Körner Adolf és mások. — Az igazoló választmány szintén délelőtt ülésezett Simonffy elnöke alatt. — A szinügyi bizottság pedig délután 3 órakor tartja ülését, s melyen Simonffy polgármester helyett Vértessy István főjegyző fog elnökölni. A központi választmány pedig holnap d. e. ül össze, hogy végleg elintézzé sürgős ügyeit.

* **Öngyilkos csendőrkáplár.** Olcsó az élet manapság; az emberek nem becsülik sokra. A ferde világnézet, a rossz nevelés, az életcél helytelen felfogása és ezer más ok adja a századvégi ember kezébe a modern fegyvert, melynek ravaszát ha megárántják, egy bolondos golyó furódik oda, hová a fegyver csövét irányították. Ma ismét egy öngyilkosságról kell tudósítást adnunk olvasóinknak. L. i m p s a u e r János csendőrkáplár dobta el magát az életet ma reggel 7 órakor s agyonlőtte magát a csendőr kaszárnya egyik legénységi szobájában. A lövés zájára berohantak bajtársai s azonnal orvosért jutottak. Mire azonban az elérkezett volna, a szerencsétlen már kiadta lelkét. A kaszárnyából a katonakórházba szállították, hol fel fogják boncolni. L. i m p s a u e r János ket esztendeje szolgált a csendőrségnél s hasznavehető pontos embernek ismerték felebbvalói. Fiatal ember volt még mindössze alig huszonhét éves. Öngyilkosságának okául többféle hírkelt szárnra. Vannak, kik életuntságot, csalódást emlegetnek, viszont mások a szigorú életmód miatt elkeseredettségét emlegetik. Levelet nem hagyott hátra s nagyon valószínű, hogy öngyilkosságának titkát magával viszi a sírjába. A temetése 29-én délután lesz a katonakórház halottas kamrájából katonai pompával.

* **Figarók bálja.** A debreczeni borbély és fodrász segédek 1896. január hó 19-én vasárnap a »Margit« fürdő e célra felszított és viilanynyal világított termében az iparos ifjak önképző egylete dalkörének közreműködésével és tréfás tombolával egybekötött szigoru zártkörű Jótékonycélu bált rendeznek Fuchs Imre, elnök. Csikes Ferencz, diszelnök. Kovács József, pénztárnok. Kukucs Lajos, ellenőr. Rendezők. Czerip Károly, Fülöp István, Csósz Sándor, Kovács Lajos, Fenyősi Géza. A tiszta jövedelem fele része az iparos ifjak és fele részben az iparos kör könyvtárának gyarapítására fordítatik. Belépti díj személyenkint 1 frt. Családjegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté 8 órakor. Zenész Veres Tóni kitünő zenekara. Tombola tárgyak szünet alatt adatnak ki. Jegyek csak a meghívó előmutatása mellett itj. Csikes Ferencz Ferencz ur és Rosenné Mezey Gizella urnó fodrász üzletében kaphatók. Tekintettel a jótékonycélu felülfizetések köszönettel vétetnek és hírlapilag nyugtáztatnak.

* **Börtön vizsgálat.** Az új törvénykezési palotában ma tartották az első vizsgálatot a köz. börtön helyiségében. A főispán rendeletére ugyanis ma Lengyel Imre, Márk Endre, Sárváry Gyula dr. főorvos és Szentpétery Ferencz jegyző ma sorra vizsgálták a

börtön helyiségeket és mindennel a legjobban meg voltak elégedve.

* **A mulatság vége.** Jancsics József és Laczkó Mihály favágók ugyan mesterességükre nézve, de egy hatvan-utcai bormérésben annyit bevettek már a jóból, hogy bár ki kefézőtöknek mondhatta őket. Borközi álláspontban aztán összeszólkoztak, majd többről-többrre hajbakaptak s a mulatság vége az lett, hogy Laczkó egy revolvert hozott ki a zsebéből s ha a rendőrök közbe nem lépnek bizony lepukkantja ott egyik a másikát. A rendőrök aztán bekisérték őket a központra, honnan mivel bejelentett lakásuk van, további intézkedésig szabadon bocsátották.

* **Huszárok garázdálkodása.** Csinos kis botrányt csináltak tgnap éjjel garázdá részeg huszárok egyik külvárosi korcsmában. Három közhaderegbeli huszár ugyanis beállított özv. Krámer Lipótné nyugoti -sori korcsmájába es a korcsmárosnet minden ok nélkül fojtogatni, tépászu kezdtek. Majd földre tepették és rugdosták a tehetetlen asszonyt, egy tótos kiejtésű huszár pedig kivont kardjával hadonázva állott a korcsma közepén, ordítván, hogy agyonver még ma valakit! Egy csomó rendőr lépett be ekkor a korcsmába, mire a meglepett hadfiak, amugy osztrákosan, nyakukba vették a lábukat és vesd el magad. Egy huszár jónak látta a 41 sz. rendőr sípkáját is elvinni, mire az a szégyent nem akarván elviselni, utána iramodott a futó huszároknak s a sapkáján kívül, kardját is elvette a huszároknak. A kardot ugyan kénytelen volt visszaadni, de megnézte a kard-zámát. Az ügyet attették a katonai bíróság elé, hogy a garázdá hászárok elvegyek méltó büntetésüket.

— **Izr. leánykihazasító egyesület.** A hazai országos izr. leánykihazasítási jótékonyági egyesület tiszújító közgyűlése h. hó 25-én ritka érdeklődés mellett tartott meg. A választás eredménye a következő: Tiszteleti elnök: Sofer Tusman, paksi főrabbi. Vezér elnök: Klein Bernát nagykereskedő. Alelnök: Weisz Mór. Pénztárnok: Tafler Ignác. Ellenőrök: Rosenberg Farkas és Péterffy Benő. — Intéző bizottság Schreiber F. Schwarz J. M. Soffer M. Soffer József, Czitrom Farkas, Spigler David rabbik, Beck Mór, Kuperstein Izrael Fränkel Mayer és Weinberger Benjamin. Választmány: Weisz J. Lajos, Rosenfeld Jakab, Gutfranna Menyhért, Klein Miksa, Markovics Sámuel, Kuhn József, Berlinz Abraham, Stark Ignác, Grünbaum Marzel, Stern Mayer, Zussman Heurik és Friedmann Márton.

* **A szatmárnémeti főgymnasiun ifjak bálja.** A szatmárnémeti ev. ref. főgimnázium ifjusága 1896. évi január hó 14-ik napján, iskolai felszerelések beszerzése s önképzőkörének segélyezése céljából a városi színházban hangversenyt rendez. A hangverseny kezdete este 8 órakor. Rendező bizottság: Mátray Lajos tanár. Borbola Dezső, Borgida Lajos Csomay Imre, Erdélyi Traján, Fekete Ferencz, Horváth István, Hrapgel József, Jeney Gábor, Jeney György, Geszterszky Béla, Gunk Károly, Kelemen Béla, Kovács Ferencz, Lévay Béla, Nagy Elemér, Szabó Árpád, Anger Béla, Uray Géza, Uray Sándor, Váczy József, főgimn. tanulók, rendező bizottsági tagok.

* **A Zion betegsegélyző egyesülete** által Sylvesterkor rendezendő bál rendkívül fényesnek ígérkezik. A meg csak a napokban küldettek szét, azonban már eddig is nagyon sokan vették ki belépőjegyeiket. A concerten Margó Zelma és Tapolczay Dezső is szerepelni fog a szavallatok és énekszamok elhangzása után a jókedvű fiatalság bizenyára kivilágos kivraddig tartó tánczra fog kerekedni.

* **Eljegyzés.** Mandel Dezső gazdálkodó Nyérczeről, eljegyezte Deutsch Laura kisasszonyt Debreczenből.

* **A debreczeni írók és művészek köre.** A debreczeni írók, hírlapírók, művészek és irodalombarátok köre tgnap délután megalakult. A városháza nagy tanácstermében nagy számmal jelentek meg az előkészítő bizottság tagjai s Dr. Forray András kevéssel három óra után megnyitotta az alakuló ülést. Elsőnek a tervezett alapszabályokat tárgyalták le, majd a megalakulást kimondták s a tisztikart a

következésként választották meg Elnökké egyhangulag, lelkesedéssel Dr. Bartha Bélát, az Örökös felelős szerkesztőjét választották meg a kör tagjai. Alelnökké egyhangulag Dr. Nagy Zsigmond és dr. Forray András választották meg. Pénztárnokká Konecz Akost, titkárrá Thán Gyulát, egyhangulag választották meg. Főjegyzővé Gily Edét, jegyzővé Mile Pált választották meg. Ellenőrök lettek: Berger Jenő és Mihalovics Jenő; ház- és nagy Schvarcz J. Imre. Választmányi tagok: Dr. Király Ferencz, dr. Bacsoni Lajos, dr. Bakonyi Sámuel, gróf Csáky Adorján, dr. Komáromy Sándor, Vecsey Imre, Körner Adolf, dr. Varga Bálint, Eötvös Károly Lajos, Dobieczy Sándor, Márk Endre, Géressy Kálmán, dr. Popper Alajos, Tiszay Dezső, Krémer Jenő, Mándoky Béla, Zoltay Lajos, Grünwald József, Bereczky Lajos, Szüts Jenő, Löw József, Rostkovich Arthur Szatmáry Zoltán, Lindenfeld Ede, Péter Gábor, Ballay Béla, Szombathy Janos, Vántsa György, Kuthy Zsigmond, Póttagok: Somos Arpád, Kutassi Imre, Hofmann Sándor és Zichermann Hermann. A tisztikar megalakulása után elhatározták, hogy a végleges szabályokat még január első felében bemutatja a közgyűlésnek a tisztikar. A gyűlés emelkedett hangulatban dr. Bartha Béla elnök elkesztése mellett ért véget.

* **Az izraelita nőgyűlés** január hó 4-iki álarcos és jelmez bálja mozgásba hozta nemcsak városunk, hanem a vidék mulatni vágyó közönségét is. Mint halljuk, a jelmezből eszméje élénk visszhangra talált minden körben és már az eddigi előkészületek után ítélve is, teljes bizonyossággal állíthatni, hogy a hölgyek túlnyomó részben jelmezben fognak megjelenni. De nem fognak hiányozni a jelmez férfi-alakok sem, sőt — értesülésünk szerint — az ifjúság igen nagy tevékenységet fejt ki abban a tekintetben, hogy minél több jelmezben jelenjenek meg, a rendezőség pedig mblatságos felvonulások rendezése által fog a bál élénkítéséről gondoskodni. Ugyancsak a rendezőség intézkedik aziránt is, hogy a bál szigorúan zártkörű jellege megővessék.

* **A sárbogárdi művészestély.** Vettük a követte meghívót: Egyed Nándor, Egyed Mihály, Fejér Ferencz, Frank Ignác, Günz Armin, Konecz István, Kőszeghy Gyula, Mészöly Lajos, Nagy Béla, Pohl József, R. Fagyas Dezső, Schmideg Andor, Simli Mariska által 1895 évi decz. hó 29-ikén, a sárosbozárdi nagyvendéglő dísztermében az országos fő- és megyei székváros irodalmi és művészeti erőinek közreműködésével tartandó tánczszal egybekötött irodalmi és művészeti estélyre, melynek jövedelme részben a »Haladás« cz. szépirodalmi, széptudományi és kulturpolitikai havi folyóirat megalapítására, részben pedig a sárosbozárdi könyvtárak javára fog fordíthatni. Beléptidj 2 korona. Kezdetn 8 órakor.

x **Zene-estély.** Sz. Dávid István Kossuth-utczai vendéglőjében holnap Rácz Károly zene-kara zeneestélyt tart. A téli krt ez alkalommal deli növényekkel lesz feldíszítve és kitűnő söri mérnek és jó ételeket adnak.

* **Talált női gallér.** Tegnap nagy-uj-utczán egy női gallér találtatott. Igazolt tulajdonosa atveheti a II-ik ker. kapitányságnál

Az anyakönyvi hivatalból.

(Születtek decz. 25—26.)

Husztai Lajos (Lajos ref.)
Domokos Lajos (Imre ref.)
Benke Imre (fiu halvasz. ref.)
Mezei István (István ref.)
Némethi Lajos (Ferencz ref.)

(Elhalálosások 1895. decz. 25—26-án.)

Balogh Juliánna (ref. 4 hó. görcsök.)
Illyés János (ref. 88 é. agyhüdes.)
Benke (fiu ref. halvasz.)
Takács Berta (kath. 7 n. görcsök.)
Ókrös Juliánna (ref. 10 é. agylob.)
Erbenné Kosto Jozefin (kath. 40 é. tüdőlegelag.)
Varga Bálint (ref. 85 é. aggkör.)

Ósv. Szabóné Lovász Klára (ref. 41 é. aggkör.)
Molnár Sándor (ref. 32 é. tüdővész.)
Vekardi József (ref. 4 é. angolkör.)
Fejes Ilona (kath. 9 napos görcsök.)

Színház

Szent-Iván éji álom. Kedden karácsony első napján Shakespeare vigjátéka a „Szent-Iván éji álom“ került színre. Bizonyára azért vették elő a vigjátékot, mert Karácsony első napjára elég látványos; van benne sok trikos tündér, balet stb mi telt házat szokott vonzani. Az előadásról különben kevés jót mondhatnánk, mert egyik szereplő sem fordított kellő gondot játékára. Elég jól játszottak Cserny, Tapolczay, Boggyó, Klenovics, Klenovicsné, Krémer, Püspök, Bajnóczky Valeria stb.

Vidéki színházak sorsa. A vidéki színházak sorsa lassankint eldő. A kolozsvári nemzeti színházat a jövő évben államosítják. Az új igazgató Megyery Dezső. — Az aradi színházat újabb három évre Leszkay Andor kapta meg, míg Szegeden továbbra is Makó Lajos marad. A pécsi nemzeti színházban jövőre is Somogyi Károly működik, Pozsony és Temesvár színházában mint évek óta Krecsányi Ignác marad. A debreczeni színházat Komjáthy János kapta, helyébe Győrbe Csóka Sándor megy, a miskolci színházat pedig Tiszai Dezső jelenlegi debreczeni igazgató Ilhász Lajos nyeri el pályázat mellőzésével. A kecskéméti színházat valószínűleg az ott működő Rakodczay Pélnak adják. A nyitrai színházat Kövesi Albert nyerte el, a ki előadásait január 1-én kezdi meg. A délvidéki színházakat újra a már eddig is működő Deák Péter kapta me.

Táviratok.

Kiegyezési tárgyalások.

Budapest, decz. 27. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Bánffy Dezső báró és Lukács László már január 3-án utaznak fel Bécsbe, hogy kiegyezési tárgyalásokat megkezdjék az osztrák miniszterekkel. Daniél Ernő és Darányi Ignác pedig csak 7-én követik őket Bécsbe.

A börze áldozata.

Kolozsvár decz. 27. (A »Debr.« ered. táv.) A minapi derout a börzén, úgy látszik, nem csak nagy rémület okozott, hanem még áldozatot is követelt.

Az áldozatok közé tartozott Darányi István is, a kolozsmegyei takarékpénztár vezérigazgatója, ki nagyban játszott a börzén váltakozó szerencsével.

A napokban az általános derout alkalmával negyven ezer forintot veszített a börzén.

Tegnap óriási szenzációt keltett Kolozsvárt azon hír, hogy Darányi István a súlyos börzevesztésegei következtében megőrült, s önkivületi állapotában öngyilkosságot követett el.

Tegnap vonatra szállt, azonban Egeres tájékán leugrott a robogó vonatról.

A háló kupé ajtajában a kalauz vissza akarta tartani, de a szerencsétlen visszalökte, s a következő pillanatban már megtette az életveszélyes ugrást.

A kalauz látta, hogy az ugrás után egy ideig a földön volt elterülve, majd felugrott, s vad futásnak eredt.

Utközben lehányta magáról ruháit, s egy juhászlegény találta meg később

az ország uton mesztelenül, félig megfagyva.

Egyik barátjához kísérte, ki ismerve Darnayt, haza akarta küldeni a szerencsétlent Kolozsvárra.

Darnay azonban kíséretétől megszabadulva, a kolozsvári pályaudvaron a robogó vonat elé vetette magát.

A mozdony kerekei ketté szelték a szerencsétlent.

A kolozsmegyei takarékpénztár részvényesei közt nagy az aggodalom, mivel nem tudni, hogy a hivatalos pénzekhez nem nyult-e Darnay.

Kolozsvár — Barthának.

Budapest, decz. 27. (A Debreczen ered. távirata.) A kolozsvári függetlenségi érzelmű polgárok felkeresték Bartha Miklós képviselőt, az »Ellenzék« című napilap szerkesztőségében s ovációkban részesítettek elítélését. Bartha a meghatottan válaszolt a küldötteknek.

Boris herceg áttérése.

Budapest, decz. 27. (A »Debreczen« ered. távirata.) A pápa XIII. Leo akadémikusodása folytán a bolgár trónörökös, Boris herceg csak január hó második felében térhet át az orthodox vallásra.

Katonatisztek párbaja.

Budapest, decz. 27. (A »Debreczen« ered. távirata.) Zubovics Fedor, a hírneves sportsman és huszárkapitány Havass Márton főhadnaggyal párbajozott, kit súlyosan megsebesített.

Papakosta a törvényszék előtt.

Bpest, decz. 27. (A Debreczen ered. táv.) Papakosta, a híres nemzetközi betörő banda főnöke és elfogott társai felett a bpesti tvszék most ül törvényt. — A szenzációs végtárgyalás ma vette kezdetét és minden bizonynyal néhány napig el fog tartani. A közönség szorongasig megtöltötte az Alkotmány-utczai tvszéki palota nagy tárgyalási termét. Csak belépti jeggyel juthatni be.

Tűzhalál a vonaton.

Bpest, decz. 27. (A Debreczen eredeti táv.) Varsóból megrázó szerencsétlenség hírére hozza a táviró. Golovin gróf, az orosz birodalmi bank ottani ellenőre Varsóból elutazván, azon vagon kereke tüsedett meg, a melyben ő és családja utazott. A vonatvezető nem vette észre a veszedelmet, s ekként történt az, hogy nem sokára az egész vagon kigyuladt.

Golovin gróf sógora és a dada a csecsemővel kiugrottak a robogó vonatból, ugyszintén a gróf is. A grófnak azonban két kis gyermek bennégett.

Ő Felsége Bécsben.

Bpest, decz. 27. (A Debreczen ered. táv.) Ő Felsége ma Münchenből Bécsbe érkezett, hogy személyesen jelen lehessen az új kiegyezési tárgyalásokon.

Millenniumi pásztorlevelek.

Budapest, decz. 27. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Vaszary Kolos, esztergomi hercegprímás, ugyszintén Schlauch Lőrincz, nagyváradi biboros püspök most bocsátották ki az ezredéves ünnepről szóló pásztorleveleiket. Schlauch Lőrincz pásztorlevelében a mai kor vallástalanságára mutat rá.

MUTATÓ TÁBLA.

Szerkesztőségi hivatalos órák: d. e. 9—12-ig p. u. 2—5-ig.
Kiadóhivatali hivatalos órák: d. e. 7—12-ig p. u. 2—8 óráig.
Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.
Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.
Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskedelmi palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:
 Hétfőn) 11—12 óráig.
 Csütörtökön)
 Kedden)
 Szerdán) 9—11 óráig.
 Pénteken)
 Szombaton)

Délután:
 Minden hétköznap 2—5 óráig.
 Vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenésükre minden szerdán.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

December 31. A városi levéltárnoki állásra hirdetett pályázat lejárt.

December 31. A „Zion, debreczeni betegsegélyező egyesület” Sylvester-estéje.

December 31. Az István-gőzmalom munkásainak Szilveszter-estéje a Margit-fürdőben.

Január 11. A debreczeni jogakadémiai ifjuság bálja az „Arany Bika” disztermében.

Január 15. A debreczeni ciszmadia társulat táncvizsgálma a „Korona” nagytermében.

Január 18. A debreczeni jótékony nőegylet kárton-bálja.

Január 18. A debreczeni ácsifjuság táncvizsgálma a Margit-fürdő nagytermében.

Január 18. A függetlenségi kör bálja a „Korona” disztermében.

Január 22. A debreczeni timár ifjuság táncvizsgálma a „Korona” vendéglőben.

Január 25. A Polgári-kör bálja az „Arany Bika” disztermében.

MILLENNIUM.

A konszultások értesítései. Bánffy Dezső miniszterelnök a külügyminisztertől naponta érdekes akta halmozott kap a külföldi konszultások értesítéséből. A miniszterelnök az értesítések alapján a kiállítás igazgatósága útján nyomban intézkedik az ismertető füzeteknek, képeknek plakátoknak sat. külföldön való terjesztése iránt. A konszultációk általában nagy előszeretettel propagálják a kiállítás ügyét mindenfelé.

A kiállítás albuma. Most van munkában és nagyrészt már sajtó alatt egy nagybecsű, gyönyörű kiállítási munka, amely a jövő év könyvpiacának bizonyára egyik legbecesebb terméke lesz. A könyv Magyarország ösmerteti, mindezt vonzó, népies modorban, apró, tömör tárczákból, amelyek szobrász-szerű, művészi rajzok és festmények illusztrálnak a legfényesebb reprodukciókban. A munka főképp arra levő szánva, hogy a külföld figyelmét fölkeltsze Magyarországra és a magyar millenniumi ünnepek iránt, nemcsak magyar szöveggel, hanem francziául, angolul, olaszul és németül is meg fog jelenni, s már gondoskodás történt, hogy rögtön megjelenése után egyszerre elárasztásuk vele az egész művelt világot. Mindenütt terjesztik majd a konszultációk útján, a külföldi egyesületek segítségével klubokban, szállókban hivatalokban stb. A pazarul kiállított könyv minden egyes cikke hivatott tollból való s itt csak felsoroljuk azoknak a névsorát, akik az albuma irtak. A névsor (a cikkek természetesen szerinti való rendben) ez: Jókai Mór, Vámbéry Ármán, Rákosi Jenő, Zsilinszky Mihály, Korányi Frigyes, Gromon Dezső, Herman Ottó,

Wekerle Sándor, Herczeg Ferencz, Mikszáth Kálmán, Csáky Dezső, Schmidt József, Falk Miksa, Gelléri Mór, Rákosi Viktor, Bródy Sándor, Bedő Albert, Deutsch Antal, Mándy Lajos és Dálnoki Izidor. A munka szövege nyolcnyelvű lesz, s a szöveg illusztrációkon kívül — 10 külön kép melléklete lesz, színes nyomásban. A könyv első kiadása százezer példányban jelenik meg.

A fraknói ágyuk. Teljes hat vasúti vaggont töltöttek meg az Eszterházy család fegyver gyűjteményéből tegnap a kiállításra érkezett fegyverek. Ezek közt van a fraknói gyűjteményből 12 hatalmas ágyu, amelyek a XVI. és a XVII. századból valók, s teljesen felszerelve, a hogy a csatákon voltak, kerülnek a történelmi csarnok haditörténelmi kiállításra. Az Eszterházy-család fraknói gyűjteményéből az ágyukon kívül több drága fegyver harci és diszruha, csatakép és arckép érkezett a kiállításra.

Az országos sport bizottság ülése. Az országos torna és sportbizottság a jövő év január 3-án délután 5 órakor Berzeviczy Albert elnökle alatt a kiállítás igazgatósági épületben ülést tart. Ezen az ülésen fogják a kiállításon rendezendő torna- és sport-ünnepek programjait véglegesen megállapítani.

Tanügy.

Középiskolai tanárok — tanulmányutja. A szövektanársági miniszter a középiskolai tanárok számára tanulmányutat rendez a Nilus vidékére. Az expedíciónak már múlt hónapban kellett volna elindulnia, de a kolera-epidémia miatt elhalasztották az utat. A közoktatásügyi miniszteriumbaé ebben az ügyben Klamarik János miniszteri tanácsos elnökle alkott értekezletet volt, amelyen Beöthy Zsolt és Goldzieher egyetemi tanárok, Erődi Béla főigazgató és Platz Bónifác ciszterciarendű gimnáziumi igazgató vettek részt. A bizottság megállapította, hogy az expedíció január hatodikán indul el Trieszt felé, érintve Alexandriát, Kairót, és a Niluson lefelé folytatja útját.

Minta-férj.

Rendőri hír.

Ma reggel a rendőrségnél bejelentette, hogy az asszony eltűnt. Mikor ott vége volt az alapos kihallgatásnak, megjelen a szerkesztőségbe is.

— Mondták kérem, hogy ide jöjtek, kezdé.

— És miért?

Mert hát minden belekerül az ujságba.

— Jól van jól, de mit akar?

Csak ugz meglóbálja a nagy fejét és gzanakodva néz körül, mintha azt ügyelné, hogy nincs-e illetéktelen hallgatódzásnak köze. Egy pillanatig gondolkodik. Hol is lehetne jobban kezdeni Végre így szól:

— Tegnap ezte a színházba ment. Vártam 10 óráig: vártam tizenegy óráig is, de csak nem került haza. Ekkor már magam néztem utána, hogy mi történt vele? Senki sem hallott hírt róla.

Mélyen sóhajtott és ismét gondolkodott

— Attól tart, hogy vízbe ugrott?

— Nem bolond a — felelt méltatlankodva.

— Talán öngyilkos lett.

A nagy mihaszna ember keserűn mosolyog és úgy felel:

— Esze ágában sincs!

— Aztán mi baja kelmednek.

— Hát kéremalasan a dolog úgy lehet, hogy régen ismerősök már a... Jánossal.

Sohajtoztak egymásnak a fülem hallatára is. Tegnap igen sugdostak. Ebből tudom, hogy nem lett öngyilkos az asszony. Más uton jár az kérem áson.

— Ahá, tehát azzal a bizonyos Jánossal megugrott úgy e?

Az ember úgy néz, mint a ki semmit se ért és lassu hangon mondja:

— Dehogyan ugrott kérem.

Nem ugrott az sehová kérem csak úgy szépen sétált a Jánoshoz.

— Jól van no, — mondjuk neki, — most már azért jött, hogy nehogy kiirjuk az esetet.

Az ember kerek nagy feje ismét meglódul...

— Olyan formát akarok de még se azt.

— No csak.

— Tessék kiírni, azt a hibát, mer okulhat abból, ha ujságba látja, de ne tessék a nevét belenyomatni.

Már miért ne?

— Mert kutyám a János és ha elszakad tőle, megint hozzám pártol. Nem szeretném ha sokan tudnák. Én magam csak el akarom valahogy a szegyenét.

Tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.90—92
Uj buza őszre 1896.	7.18—20.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.28—30.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.15—15.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.51—52.

Bécsi gbontőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi » márcz.—apr.-re	7.25—26
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.56—58
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.45—48
Tengeri máj-jun.-ra	4.81—82

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 75. Páratlan bérlet 75.

Szombaton, 1895. december 28-án:

A CZITERÁS.

Operette 3 felvonásban. Szövegét Csiky Gergely után irta: Konti J. (Rendező Krémer. Személyek!)

Kukurilló, kormányzó	Püspöky
Kukurilla, felesége	Locsarekné
Kukurilli, leánya	Galyassy
Pabló	Haday
Rozetta	Margó Z.
Rikerdó	Némethy
Arisztó	Várady
Gól	Rózsahegy
Pól	Krémer J.
Egy udvari	Fodor
Generális	Takács
Dáma	Borcainé
Polgár	Vank István
Vitéz	Nagy J.
Doctor	Nádassy
Udvarholy	Kovács E.
Fogoly	Kozma
Nép mindkét nemből. Történik reggeltől estig.	Gibraáltában

Nyilttér.

Med. univ.

dr. SICHERMANN ADOLF

FOGORVOS.

Rendel: délelőtt 9—12.
 délután 2—6.

lakása Kossuth-u. 2152. Kardos-ház

Ajándék cikkek

ugymint használati és disz
kávés terítékek,
asztalterítékek

lyukas ssegélyvel rojttal és
simán szegve,
disz törülközők,
kivarrott asztalfutók,
tálczakendők

Kardos Lászlónál

Kossuth-utca.

A n.-kállói orsz. tébolyda.

31/895. sz.

Pályázat.

A n.-kállói orsz. elmeógyógyintézet összes kéményeinek 1896. évben való tisztán tartására szerződésileg megállapított feltételek mellett f. é. decz. hó 31-ig való pályázati határidő mellett pályázatot hirdetek.

Felhívtnak tehát pályázók, hogy kérvényeiket a vállalati összeg, cím és lak megnevezésével fenti napig pecséttel zárt borítékban az intézet igazgató főorvosához annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezett kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

N.-Kálló, 1895. decz. 19-én.

A m. kir. orsz. tébolyda igazgatósága

Dr. Borosnyói L. Béla,
igazgató-főorvos.

A n.-kállói orsz. tébolyda.

31/895. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A n.-kállói orsz. tébolyda részére 1896. évben szükséges mintegy 25—30 mm. mosó szappan szállítására árlejtés útján való biztosítás céljából írásbeli verseny ajánlatok mellett 1895. decz. 31. napjának d. e. 11 órájára árlejtés hirdettetik.

Pályázni szándékozók kötelesek bánatpénz fejében 50 frtot készpénz vagy állampapírokban 50 kr. bélyeggel ellátott sajátkezüleg aláírt ajánlatukhoz csatolni és az ajánlat ezen cím alatt »Ajánlat mosó szappan szállítására» legkésőbb f. é. decz. 31. napjának d. e. 9 órájáig az igazgató főorvosnál közvetlenül vagy posta útján benyújtani.

Minden ajánlatnak tartalmaznia kell: 2. azon nyilatkozatot, hogy az ajánlattevő a szerződési feltételeket ismeri és magára kötelezőnek tartja; b) az ajánlati árt hazai értékben kifejezve, és pedig az egység árák szerint métermázsájként, valamint az összár feltüntetésével számmal és betűvel kiírva; c) az ajánlattevő címét, esetleg azon személy megnevezését, aki az értékesítések átvételére és a kifizetendő összegek felvételére jogosítva van.

Végül megjegyeztetik, hogy az ajánlat csak azon esetben fog figyelembe vétetni, ha az jelen hirdetésben foglalt feltételeknek megfelelően szerkesztve a fent meghatározott határnapig és időig bepecsételve betérjesztett. A szerződési feltételek az intézet irodahelyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Magy. kir. orsz. tébolyda igazgatósága.

N.-Kálló, 1895. decz. 19-én.

Dr. Borosnyói L. Béla,
igazgató főorvos.

A n.-kállói orsz. tébolyda.

31—895. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A n.-kállói orsz. tébolyda igazgatósága az intézet világításához 1896. évben szükséges 10 mm. amerikai petroleum szállítása iránt 1895. év decz. hó 31-ik napjának d. e. 11 órájára nyilvános árlejtést hirdet.

Pályázni szándékozók kötelesek bánatpénz fejében 30 frtot készpénz vagy állampapírokban 50 kros bélyeggel ellátott sajátkezüleg aláírt ajánlatukhoz csatolni és az ajánlatot ezen cím alatt: »Ajánlat amerikai petroleum szállítására» legkésőbb f. é. december hó 31-ik napjának d. e. 9 órájáig az igazgató-főorvosnál közvetlenül vagy posta útján, benyújtani.

Minden ajánlatnak tartalmaznia kell: a) azon nyilatkozatot, hogy az ajánlattevő a szerződési feltételeket ismeri és magára kötelezőnek elfogadja; b) az ajánlati árt hazai értékben kifejezve és pedig az egység árák szerint métermázsájként, valamint az összár feltüntetésével számmal és betűvel kiírva; c) az ajánlattevő címét és esetleg azon személy megnevezését, a ki az értékesítések átvételére és a kifizetendő összegek felvételére jogosítva van.

Végül megjegyeztetik, hogy az ajánlat csak azon esetben fog figyelembe vétetni, ha az jelen hirdetésben foglalt feltételeknek megfelelően szerkesztve a fent meghatározott határnapig és időig bepecsételve betérjesztett s ha a petroleumok valódi amerikai volta hiteltelen igazolattik. Szerződési feltételek az intézet iroda helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

M. kir. orsz. tébolyda igazgatósága.

N.-Kálló, 1895. decz. 19-én.

Dr. Borosnyói L. Béla
igazgató-főorvos.

A n.-kállói orsz. tébolyda.

31—895. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A n.-kállói orsz. tébolyda részére 1896. évben szükséges mintegy 1120 köbméter kemény hasábos nem u-zlatott tüzbűkk faszállításának árlejtés útján való biztosítására és bizottságilag leendő tárgyalására határidőül 1895. december hó 31-ik napjának d. e. 11 órája kitűztetik.

A tárgyalás az orsz. tébolyda irodájában fog megtartatni. Pályázni szándékozók kötelesek bánatpénz fejében 300 frtot készpénz vagy állampapírokban 50 kros bélyeggel ellátott, sajátkezüleg aláírt ajánlatukhoz csatolni és az ajánlatot ezen cím alatt: »Ajánlat fűtőanyag szállítására» legkésőbb f. é. decz. hó 31-ik napjának d. e. 9 órájáig az igazgató főorvosnál közvetlenül vagy posta útján benyújtani.

Minden ajánlatnak tartalmaznia kell: a) azon nyilatkozatot, hogy az ajánlattevő a szerződési feltételeket ismeri és magára kötelezőnek elfogadja; b) az ajánlati árt hazai értékben kifejezve és pedig az egység árák szerint köbméterenként, valamint az összár feltüntetésével számmal és betűvel kiírva; c) az ajánlattevő címét és esetleg azon személy megnevezését, a ki az értékesítések átvételére és a kifizetendő összegek felvételére jogosítva van. Végül megjegyeztetik, hogy az ajánlat csak azon esetben fog figyelembe vétetni, ha az jelen hirdetésben foglalt feltételeknek megfelelően szerkesztve a fent meghatározott határnapig és időig bepecsételve betérjesztett. Szerződési feltételek az intézet iroda helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

M. kir. orsz. tébolyda igazgatósága.

N.-Kálló, 1895. decz. hó 20-án.

Dr. Borosnyói L. Béla
igazgató főorvos.

Ujévi ajándéku

alkalmas

ujdonságok

óriási választékban

s legolcsóbban

Löfkovits Arthur

óras és ékszerésznél

Debreczen, főposta mellett.

Cs. és kir. szab.

VIKTORIA kézi himzőgép

egyedüli képviselője

Neumann Lászlóné

kisvárad-utca 2110., hol mindenki ingyen
oktatást nyerhet.

Bel- és külföldi márvány, gránit és szyenit

sirköraktár.

Meghatalmazott

KISS MÓR kőfaragó-mester

DEBRECZENBEN.

Nagy-Várad-utca 2082. szám, (a megyeházzal szemben.)

A t. cz. kegyeletes közönség, úgy a butorszakmabeli t. iparos urak b. figyelmébe ajánlom, hogy az eddig fentartott dusan berendezett siremlék raktárhoz még a

BUTORMÁRVÁNY

RAKTÁRA és KÉSZÍTÉSE

rendeztetett be, mely itt olcsóbban szerezhető be, mint a bécsi, budapesti vagy bármely más hasonnemű raktárakból.

A n. é. közönség eddigi becses bizalmát megköszönve és továbbra is kérve,

mély tisztelettel

Kiss Mór

Tóth Sándor

Debreczen kis-várad-utca sarján.

Tisztelettel ajánlja még a régi termésű valódi érmelléki borait u. m.

1883-iki Bakator 1 lit. üvegekben	1.20
1885. — — — — —	1.—
1886. — — — — —	.80
1889. — — — — —	.60
1893. asztali 1 liter — — —	.40
1895. év homokkerti uj bor — —	.30

valamint a legjobb orosz és karaván thea.

Valódi ananasz Jamaika és Cuba rumot s a legjobb kis üstön főzött barack, szilva és seprű pálinkát.

Friss fűszereket és főzelékeket a legjutányosabb árák mellett. ajánlok

Tisztelettel

Tóth Sándor.

38 krajczár

egy méter tiszta selyem

divatos mintákban

egész ruhákra és bluzokra.

Boros Testvérek

női divatkereskedésében

Kossuth-utca 3.

A n.-kállói orsz. tébolyda.

31—895 sz.

Árlejtési hirdetmény.

A n.-kállói orsz. tébolyda helyiségének fűtéséhez 400 mm. salgótarjáni kőszén szükségeltetvén, alulírott igazgató-főorvos 1895. év decz. 31-ik napjára d. e. 11 órakor az intézet hivatalos helyiségében a szállítás biztosítása végett nyilvános árlejtést fog tartani.

Pályázni szándékozók kötelesek bánatpénz fejében 80 frtot készpénz vagy állampapírokban 50 kros bélyeggel ellátott sajátkezűleg aláírt ajánlatokhoz csatolni és az ajánlatot ezen cím alatt: »Ajánlat salgótarjáni kőszén szállítására« legkésőbb *f. é. decz. hó 31-ik napjának d. e. 9 órájáig* az igazgató-főorvosnál közvetlenül vagy pósta útján benyújtani.

Minden ajánlatnak tartalmaznia kell: a) azon nyilatkozatot, hogy az ajánlattevő a szerződési feltételeket ismeri és magára kötelezőnek elfogadja; b) az ajánlati ár hazai értékben kifejezve és pedig az egység árak szerint, köbméterenként, valamint az összár feltüntetésével számmal és betűvel kiírva; c) az ajánlattevő címét és esetleg azon személy megnevezését, a ki az értékesítések átvételére és a kifizetendő összegek felvételére jogosítva van.

Végül megjegyeztetik, hogy az ajánlat csak azon esetben fog figyelembe vétetni, ha az jelen hirdetésben foglalt feltételeknek megfelelően szerkesztve a fent meghatározott határnápig és időig bepecsételve betérjesztetett. Szerződési feltételek az intézet iroda helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

M. kir. orsz. tébolyda igazgatósága.
N.-Kállón, 1895. decz. 19-én.

Dr. Borosnyói L. Béla
igazgató-főorvos.

A n.-kállói orsz. tébolyda.

31—1895. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A n.-kállói orsz. tébolydában az 1896. évre szükségelendő kenyér és zsemle szállításának biztosítása céljából a folyó 1895 évi december hó 31-én a nevezett tébolyda irodájában árlejtést tartatik és pedig:

1. Az ajánlatok pecsételt zárt borítékban a fentírt nap délelőtti 11 órájáig az intézet igazgató főorvosánál nyújtandók be; később benyújtott ajánlatok figyelembe nem vétetvén.

2. Az ajánlatok 300 frtnyi bánatpénzzel ellátandók, mely összeg a szállítási szerződés megkötésekor 600 frt biztosítékul szolgáló összegre azonnal kiegészítendő.

3. A szükségelendő kenyér és zsemle mennyisége az 1896. év első felében körülbelül 160, az év második felében körülbelül 260 egyen után számítatik, fenttartatván az igazgatóságnak joga, hogy a tényleges szükségletnek megfelelőleg a fentírt mennyiségnél többet vagy kevesebbet rendeljen.

4. A szállítandó kenyér és zsemle minősége a) barna rozskenyér 560 grm. súlyu a $7\frac{1}{2}$ kr. b) barna rozs kenyér 350 grm. súlyu $4\frac{1}{2}$ kr. c) fehér buza kenyér 560 grm. súlyu tejjel sütvé a 15 kr. d) tejes és vizes zsemle 80 grm. súlyu, mely helyett a rendelő lapon előírt mennyiségben tejes vagy vajás kifli is szállítandó a 2 frt.

5. A fenti egységáraknál kisebb vagy nagyobb ajánlat százalékokban számmal és betűvel világosan kiírandó. A szerződési feltételek a hivatalos órákban az intézeti irodában megtekinthetők.

N.-Kálló 1895. december 19-én.

A m. kir. orsz. tébolyda igazgatósága.

Dr. Borosnyói L. Béla
igazgató-főorvos.

Legalkalmasabb

AJÁNDÉK TÁRGYAK

Steiner és Wittmannál

DEBRECZEN, Főpiacz, főposta mellett

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.

Ujévi ajándék-cikkek.
arany és ezüst ékszerek

ugyszinte

arany és ezüst remontoir-órák,
valódi tajtékpipák és szipkák
dus választékban

legolcsóbb árban

kapbatók

Hajdu István

ékszerésznél

a dohánytőzsde mellett.

Zádor Lajos

női divat-üzlete

a városház épületében.

A városháza építése következtében nagy arányu

alkalmi eladást

rendezek

leszállított árak

mellett, régibb árucikkek u. m.

felöltők, gyermekruhák,

blusok,

selyem és gyapju szöveteket
bámulatos olcsó áron hozom
forgalomba.

Továbbá a legújabb divatu

felöltőket, bundákat, szőrmeárukat,

és más kész cikkek, nemkülönben se-
lyem, gyapju és divatszöveteket a beszerzési
áron alól is, kiárusítom.

Ezen kedvező alkalomra a n. é. kö-
zönség bőséges figyelmét felhívom és meg-
jegyzem, hogy eladásra csakis a cég jó
híréhez méltó anyagok kerülnek.